

Tantárgyleírás

Kép a kultúrában, 2018/2019., I. félév

Évfolyam: FFM2

Előadótanár: Tánczos Vilmos egyetemi tanár

E-mail: tanczosvilmos@yahoo.com

A tantárgy típusa: kötelező alaptárgy

Kreditszám: 2 kredit

Heti óraszám: 2 óra előadás

A tantárgy célja

1. A képekről alkotott felfogások kultúrtörténeti áttekintése. Képelméletek.

2. Az egyetemes archetipikus képi szimbólumok rendszerének megismerése és a szimbólumelemzés során hasznosítható gyakorlati ismeretek elsajátítása, az ismeretek kreatív alkalmazása.

A kurzus a kultúra különböző területein (pl. vallás és mítosz, populáris kultúra, szépirodalom, vizuális művészetek, szellemi népi kultúra, nyelvi kifejezés stb.) működő archetipikus szimbólumrendszert a vizuális művészetek, a hagyományos népi kultúra, a mai korra jellemző populáris tömegkultúra és az irodalom területeiről vett példaanyag alapján mutatja be.

Munkamódszer:

Az előadásokat vizuális szemléltetés és megbeszélés követi. Az előadások elektronikus vázlatait a hallgatók elektronikusan megkapják és a kar honlapján is megtalálják (<http://film.sapientia.ro/hu/oktatasi-segedanyagok/ii-ev-1-felev>).

Jelenlét:

A kurzusok látogatása **kötelező**. A félév végén a vizsgára való jelentkezés feltétele a kurzusok 50%-án való jelenlét (minimum 6 előadás). Aki a kurzus előadásait nem látogatta, a következő tanévben újra felveszi a tárgyat.

50-75% közötti jelenlét esetén (8-9 előadás) a hallgató plusz vizsgakérdést kap.

Az ellenőrzés módja, vizsgakövetelmények:

1. A félév végén a hallgatók **írásbeli vizsgát** tesznek a kurzus anyagából (lásd: a kar honlapján). Az írásbeli vizsga három részből áll:

a) a hallgatóknak a képek kultúrtörténetével kapcsolatos kérdésre kell válaszolniuk;

b) a képzelet archetipikus képeit kell felismerniük, megnevezniük és értelmezniük különböző műfajokban (képzőművészet, filmművészet, irodalom, mítosz, folklór, populáris mitológia stb.);

b) egy rövid *film vagy filmrészlet archetipikus szimbólumainak elemzése*. (Minden bizonnyal olyan filmet/filmrészletet kell majd elemezniük, amelyet órán már megbeszélünk.)

Az írásbeli vizsgára kapott jegy 2/3 arányban számít bele a tárgy vizsgaeredményébe.

2. A félév végén a hallgatók kb. 2 gépelt oldal terjedelemben elkészítik egy kb. 2-3 perces film részletes **filmtervét** (lehet reklámfilm, videoklip, rövidfilm, animáció stb.), amely az archetipikus jelképek használatára épül. A filmtervnek tartalmaznia kell a tervezett film epizódjainak (legalább 8-10 epizód) leírását és az ezekben használt archetipikus jelképek magyarázatát (milyen jelképek vannak benne? ezek mit

jelentenek? milyen nagyobb képzetkörhöz tartoznak? miért használja ezt az adott kontextusban?). (Lásd még: *Úrlap a filmterv elkészítéséhez.*)

IX.2 5.	X.2.	X.9.	X.16 .	X.30 .	XI.6.	XI.1 3.	XI.2 0.	XI.2 7.	XII.4 .	XII.1 1.	XII.1 8.
------------	------	------	-----------	-----------	-------	------------	------------	------------	------------	-------------	-------------

A filmtervet a vizsga hivatalos kezdési időpontja előtt 48 órával elektronikus formában kell a tanárnak elküldeni. (E-mail: *tanczosvilmos@yahoo.com*) A filmtervre kapott jegy 1/3 arányban számít bele a tárgy vizsgaeredményébe.

A vizsga két részből (1. írásbeli vizsga, 2. filmterv) külön is lehet vizsgázni, azaz a hallgató kérésére a vizsga egyik részére kapott korábbi jegy elismertethető.

Vizsgafeltételek a pótszesszióban:

A fent ismertetett vizsgakövetelmények és -feltételek a pótszesszióban is érvényesek.

Javasolt könyvészet: – *Lásd külön dokumentumokban!*

Az előadások tematikája:

1. Szept. 25. – 1. Bevezetés: az archetipális képelmélet (I.) 2. Az állatiasság képei
2. Okt. 2. – A zuhanás archetipusa. A karneváli világkép jellemzői
3. Okt. 9. – A halál sötét vize
4. Okt. 16. – A veszélyes nőiség
5. Okt. 30. – A felemelkedés képei
6. Nov. 6. – A fényjelképek. A szó.
7. Nov. 13. – Harc és elválasztás
8. Nov. 20. – Eufemizálódott jelképek
9. Nov. 27. – 1. A zárt tér 2. Esszenciális anyagok
10. Dec. 4. – A ciklikusság képei
11. Dec. 11. – 1. A haladás képei. Időképzetek. 2. Életjelképek
12. Dec. 18. – 1. Összegzés: az archetipális képelmélet (II.) 2. A platonista képfelfogás 3. Egy képtipológia (E. Gombrich)